

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-953/21-J

Název	Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace
Sídlo	Pražská 767, 393 01 Pelhřimov
E-mail	msprazska@mupe.cz
IČ	70 992 681
Identifikátor	600 060 934
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Věra Harudová
Zřizovatel	Město Pelhřimov
Místo inspekční činnosti	Pražská 767 Osvobození 1700 U Stínadel 1665 Komenského 1108 Pod Náspem 399
Termín inspekční činnosti	20.–24. 9. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace (dále škola), vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny.

Ke dni inspekční činnosti škola vzdělávala v 25 třídách 552 dětí, z nichž 200 plnilo povinné předškolní vzdělávání. Odklad povinné školní docházky mělo 43 dětí, 49 dětí nedovršilo tři let věku, 14 dětí mělo odlišný mateřský jazyk, sedm dětí mělo přiznaná podpůrná opatření, dvě děti se individuálně vzdělávaly.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve své práci vychází ředitelka školy ze Strategického plánu rozvoje školy. Stanovené cíle se daří úspěšně naplňovat v oblasti péče o prostředí pro vzdělávání, v podpoře dětí převážně s diagnostikovanou potřebou podpůrných opatření a ve využívání mimorozpočtových zdrojů. Méně výrazná je úspěšnost v případě koncepčních záměrů v oblasti řízení, včetně systémové podpory začínajících pedagogických pracovníků, rozvoje pedagogické spolupráce a inovace vzdělávacího procesu. Ze zjištění při inspekční činnosti vyplynula zřejmá neznalost záměrů rozvoje školy pedagogickým sborem včetně užšího vedení, což je překážkou pro jejich úspěšné naplňování.

Četné změny v organizaci provozu, které zřetelně vyplývají ze snahy vedení školy, o co největší homogennost tříd, nepřispívají k výrazným pozitivním podmínkám ve škole. Plošně se týkají dětí (každoročně si zvykají na nové kolektivy, nové učitelky, nová pravidla) i učitelek (každoročně dochází ke změnám kolegyní ve třídě, ke změnám kmenových tříd, tedy stěhování a složení dětí ve třídě). V tomto ohledu bylo postrádáno nastavení jasných pravidel při vlastní organizaci činnosti školy např. pro rozdělování dětí do tříd, která by byla všem dostupná, srozumitelná, nefrustrující. Také pravidla, která přímo ovlivňují kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání, vykazují pouze částečnou efektivitu (nejednotný přístup k plánování, organizaci průběhu vzdělávání a jeho vyhodnocování), což se nepříznivě projevuje v průběhu vzdělávání.

Nedostatky v kontrolním, hodnotícím a vnitřním informačním systému dokládají dílčí nefunkčnost činnosti užšího vedení školy. Pravidelný monitoring a vyhodnocování práce školy sice probíhá, avšak nesystematicky (nejsou pokryty všechny oblasti). Zřejmá je izolovanost jednotlivých pracovišť a neúčelnost prováděné hospitační činnosti. Celkový přínos při využívání získaných poznatků autoevaluace pro další rozvoj školy z oblasti vzdělávání (pedagogických procesů) není funkční.

Pedagogický sbor byl personálně posílen o asistentky pedagoga, což se pozitivně projevuje v účelném poskytování podpůrných opatření i v přínosnosti péče o děti intaktní. Nespornou výhodou pro úspěšnou realizaci potřebné individuální péče je působení specialisty přímo ve škole (speciální pedagog). V rámci úprav přístupů k jednotlivcům ve vzdělávání jsou jeho služby využívány většinou pedagogických pracovníků i zákonnými zástupci.

Podpora rozvoje pedagogických schopností začínajících učitelek byla vedením školy nastavená. Vlastní efektivita poskytované podpory vedoucími pracovníci a působení přidělených mentorů byla rozdílná, a ne vždy pro jednotlivce přínosná a motivační. Tato skutečnost měla negativní vliv na průběh vzdělávání nejmenších dětí.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků je vedením školy podporován a zpravidla reaguje na potřeby školy i potřeby jednotlivců. Úspěšná aplikace získaných poznatků do praxe zatím není většinově zřejmá tak, aby celkově účelně ovlivňovala průběh vzdělávání dětí.

Na úrovni jednotlivých pracovišť jsou většinou udržovány mezi pedagogy kolegiální vztahy, probíhá spolupráce při předávání poznatků. V rámci celé školy je to ale spíše ojedinělé. V zájmu zvyšování kvality vzdělávání neprobíhají až na výjimky vzájemné hospitace, což bylo doporučováno i při minulé inspekční činnosti.

Velký důraz klade škola na spolupráci se zákonnými zástupci dětí, kteří za běžného provozu využívají možnosti ovlivňovat školní život, účastní se společných akcí a podílí se různou formou pomoci na zlepšování podmínek pro vzdělávání. Možnosti jejich informovanosti a spolupráce se od nového školního roku rozšířily, což je pro obě strany přehlednější a propojenější.

Průběh distančního vzdělávání škola po jeho ukončení vyhodnotila na základě ústní zpětné vazby od zákonných zástupců dětí, ovšem s výsledky zjištění, které by vedly ke zkvalitnění pravidel a možností výuky na dálku, dále nepracovala.

V rámci své činnosti škola reflektuje na požadavky zřizovatele, podporuje sounáležitost s městem a regionem a úspěšně spolupracuje na rozvoji školy. V době příznivé epidemiologické situace funkčně a efektivně rozvíjí spolupráci i s dalšími vnějšími partnery s pozitivním dopadem na vzdělávací nabídku.

Rozvoji materiálních podmínek je věnována výrazná pozornost. Podařilo se vybudovat funkční a esteticky podnětné prostředí pro předškolní vzdělávání. Rezervy školy byly zaznamenány v kvalitě vybavenosti výpočetní technikou, což může být překážkou např. pro poskytování on-line vzdělávání, rozvoji informační gramotnosti dětí či aktivního využívání informačních zdrojů. Využívaným efektivním nástrojem, který podporuje všestranný pohybový rozvoj dětí, zkoumání a pozorování zákonitostí přírody v každém ročním období, jsou přilehlé zahrady.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání se vyznačoval atmosférou, která byla ovlivněna adaptačním režimem. Byla podporována soudržnost zpravidla homogenních skupin, rozvíjena dětská přátelství, upevňován pocit jistoty a bezpečí. Většina pedagogických pracovníků měla empatický projev, zpravidla průběžně vzájemně kooperovaly a koordinovaly jednotlivé činnosti.

Připravené prostředí, pomůcky i pracovní materiál zajišťovaly námětově provázanou vzdělávací nabídku s prakticky využitelnými poznatky z běžného života, která reagovala na zájem a potřeby dětí. V průběhu dopoledních vzdělávacích aktivit byl zaznamenán poměrně malý, v některých případech až minimální prostor pro spontánní aktivity, což negativně ovlivňovalo jejich vyváženost a plynulost v poměru s řízenou činností. Organizační zvládnutí dopolední vzdělávací nabídky nebylo vždy optimální. Objevovaly se prostoje v době podávání stravy, docházelo ke zkracování pobytů dětí venku. Občas bylo vzdělávání (zejména v době klidových činností) narušováno činností provozního personálu, což působilo na děti rušivě.

Sledovaná dětská hra byla tvořivá, rozvíjela fantazii a manipulační dovednosti, zahrnovala pozorování, jednoduché úkony s předměty a pomůckami, konstruktivní, grafomotorické a výtvarné činnosti, jejichž prostřednictvím směřovala k naplňování stanovených cílů (preferenčně znalostních a dovednostních).

Zařazovaná motivace, byla pro děti zajímavá a aktivizovala jejich zapojení. Při vzdělávacích aktivitách však bylo využíváno nižší spektrum forem a metod práce s převahou frontální a samostatné práce, což bylo z hlediska soustředěnosti a přiměřenosti zejména směrem k mladším dětem zatěžující. Účelnost zařazovaných činností nebyla vždy optimální a přínosná, což bylo zřejmé z nízké úrovně diferencované náročnosti jednotlivých aktivit, poskytnutí malého prostoru pro využití iniciativy jednotlivých dětí, nejasnosti v zadávání pokynů a nepřilíš důsledné kontrole jejich plnění.

Pozitivně byla hodnocena četnost nepřímo řízených i řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit. Ty byly zařazovány v průběhu celého dne, což podporovalo utváření správných postojů k péči o své zdraví a kondici.

Pozornost byla většinou věnována i rozvoji hudebních schopností a dovedností dětí. Ve sledovaném vzdělávání byla pro děti hudba zdrojem dětské radosti, podporovala je v osobitém projevu.

V oblasti komunikativních dovedností byl dětem poskytován prostor k samostatnému řečovému projevu a zpravidla i vzor v jeho kultivovanosti. Občas byly zařazovány preventivní logopedické aktivity, do nichž se děti s chutí zapojovaly.

Ve sledovaném průběhu vzdělávání neprobíhala vždy optimálně podpora osobnostního rozvoje, tzn. rozvoje odpovědnosti, samostatnosti a sebekontroly dětí, popřípadě schopnosti vést jednoduché úvahy a navrhnout řešení. Příležitosti pro kooperaci dětí byly vytvářeny spíše výjimečně, což cíleně nerozvíjelo schopnost společně řešit problémy (divergentní myšlení), rozhodovat se a respektovat názor druhého.

Děti byly vedeny ke správným způsobům užití hraček, pomůcek a vybavení, stejně tak jako k jejich důslednému úklidu, dodržování hygienických návyků a uplatňování základních společenských návyků.

V průběhu celého vzdělávání se dětem dostávalo až na výjimky srozumitelné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány vzhledem k jejich možnostem. V porovnání s menší četností adresné pochvaly byla dosti často zařazována pochvala paušální, což bylo pro některé děti méně motivační. Průběžné zhodnocení přínosnosti jednotlivých činností bylo v některých případech opomíjeno, méně byly využívány vhodné příležitosti pro rozvoj schopnosti provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí.

V průběhu vzdělávání dětí od 2 do 3 let se učitelky se snažily připravit pro děti emočně přijatelné prostředí. Děti prostřednictvím her trénovaly základní návyky a praktické dovednosti. Činnostní nabídka se většinou střídala, byla zařazována volná hra, avšak ne vždy preferenčně. Průběh vzdělávání tak v dostatečné míře nepodporoval samostatné aktivní získávání přímých sociálních zkušeností, neposkytoval dostatek volného prostoru pro přirozenou nápodobu a situační učení. Zařazované řízené činnosti svojí náročností (časovou i poznatkovou), nebyly vždy přiměřené věku, zpravidla postrádaly účel i přínos.

V přístupu k dětem s potřebou podpůrných opatření byly zařazovány metody, formy a postupy zejména se zaměřením na osvojování funkčních vzorců chování pro běžné, opakující se situace, jednoduchou komunikaci, praktickou manipulaci atd. Důraz byl kladen na nácvik základních dovedností v sebeobsluze, hygieně a stolování. Pro tempo a výkon byla rozhodující průběžná pozitivní motivace.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V rámci sledování a vyhodnocování průběžného individuálního rozvoje a úspěšnosti dětí škola sdílený systém zatím nemá. Způsob prováděné pedagogické diagnostiky je spíše formální, je ponechán v kompetenci jednotlivých pracovišť, stejně jako práce s výsledky při individualizaci vzdělávací nabídky, jež se zpravidla cíleně nepromítá do vlastního plánování. Vlastní pedagogická intervence dětí intaktních a dětí s odlišným mateřským jazykem je občas poskytována spíše intuitivně a její vliv na rozvoj dětí je nižší.

Poskytování systematické péče dětem s potřebou podpůrných opatření škola zatím sice rozvíjí krátkodobě, nicméně s pozitivními výsledky. Realizovaná praxe v rámci péče diagnostikované podpory školským poradenským zařízením a konzultační činnosti s interním specialistou je účelná. Důležitým faktorem úspěšnosti je většinové využívání podpůrných aktivit k rozvoji dětí v praxi, následné vyhodnocování a popřípadě zařazení potřebné modifikace pro dosažení vyšší účinnosti. Pozitivně byla hodnocena spolupráce učitelek a asistentek pedagoga při vzdělávacích činnostech, stejně jako i při výběru vhodných pedagogických postupů, metod a pomůcek. Přítomnost asistentek pedagoga byla přínosná i pro ostatní děti ve třídě.

Do doby konání inspekční činnosti škola sledovala a vyhodnocovala úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování vzdělávání a dle možností i v dalším navazujícím vzdělávání spíše nahodile nebo vůbec. Hlavním nedostatkem relevantnosti zjištění je minimální opora ve vyhodnocování naplněnosti školních výstupů na třídních úrovních, což komplikuje celkově přijímání opatření ke zlepšení stavu ve vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k pozitivnímu posunu vnějších i vnitřních materiálních podmínek pro vzdělávání, které působí vkusně, motivačně a podnětně.
- Pedagogický sbor školy byl částečně obměněn, personálně posílen o asistentky pedagoga a interního speciálního pedagoga, což je přínosné pro děti intaktní i děti s potřebou podpůrných opatření.
- Stagnovala oblast řízení školy, což má negativní vliv na úspěšné naplňování koncepčních záměrů.
- K rozvoji školy jsou využívány i mimorozpočtové zdroje s pozitivním dopadem na kvalitu podmínek vzdělávání.

Silné stránky

- Zřejmá efektivita vzdělávacích postupů při zkoumání a pozorování zákonitostí přírody v různých ročních obdobích prostřednictvím ukázkově vybavených školních zahrad.
- Konzultační činnost a působení interního specialisty přímo ve škole vede k úspěšnému poskytování potřebné individuální péče dětem a jejich úprav, jež jsou využívány pedagogickými pracovníci i zákonnými zástupci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nesystematický monitoring a nižší efektivita některých výsledků autoevaluační činnosti vedou v oblasti kontrolní a hodnotící činnosti k formálnosti, bez účinnějšího dopadu na zkvalitňování průběhu vzdělávání každého dítěte.

- Stanovená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy jsou jen částečně efektivní, zvláště ta, která přímo ovlivňují kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání.
- Podpora rozvoje pedagogických schopností začínajících pedagogů není funkční, negativně se projevuje v průběhu vzdělávání nejmladších dětí.
- Nedostatečný prostor pro spontánní činnosti dětí zejména v dopoledním vzdělávacím bloku, zkracované pobyty venku, nižší spektrum a účelnost využívaných metod a forem práce nepodporuje kvalitní rozsah poskytovaného vzdělávání.
- Záznamy pedagogické diagnostiky nejsou systematicky využívány k plánování vzdělávacího procesu, nevedou k diferencované vzdělávací nabídce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zpřesnit a sjednotit pravidla ve všech oblastech vlastní organizace činnosti školy se zaměřením na zefektivnění práce užšího vedení školy, zúčelnění vnitřní informovanosti, podporu začínajících učitelek a zkvalitnění spolupráce mezi jednotlivými součástmi.
- Nastavit účelný autoevaluační systém, který vyhodnocuje stav ve všech důležitých oblastech vzdělávání, ale i v oblasti řízení. Operativně přijímat účinná opatření ke zlepšení stavu vzdělávání, včetně pravidelné aktualizace dokumentace a informačních zdrojů.
- Zefektivnit hospitační činnost a zároveň vést poskytovanou zpětnou vazbou pedagogické pracovnice k účelné práci s výsledky při dalším plánování vzdělávací nabídky, aktivním využívání pedagogické diagnostiky a individualizaci vzdělávání.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků preferenčně zaměřit na účelnost a pestrost využívaných vzdělávacích strategií, efektivní organizaci a hodnocení vzdělávacího procesu, vzdělávání dětí od 2 do 3 let.
- Častěji zařazovat aktivity cíleně podporující kooperaci dětí, jejich odpovědnost, samostatnost a sebekontrolu, poskytovat příležitosti pro vyjádření vlastního názoru, nabízet spolupodílení v rozhodování a aktivním řešení problémů, uplatňovat adresnou zpětnou vazbu.
- Rozšířit a zkvalitnit možnosti školy ve vybavenosti a využívání výpočetní techniky v rámci vzdělávání dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání MŠ Pelhřimov Krok za krokem celým rokem, projednáno na pedagogické radě 28. 8. 2018

2. Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu platnému od 1. 9. 2018, s novou účinností od 27. 9. 2021, bylo projednáno na pedagogické radě dne 22. 9. 2021
3. Školní řád mateřské školy, čj. ŘMŠ/75/2021/1, s účinností od 1. 9. 2021
4. Provozní řád mateřské školy, čj. 30/2021/5, s účinností od 1. 9. 2021
5. Strategický plán rozvoje školy, ze dne 6. 3. 2019 (6 let), zatím bez vyhodnocení a aktualizace
6. Plán uvádění učitelky do praxe pro školní rok 2021/2022
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, s platností od 1. 9. 2021
8. Certifikáty o účasti zaměstnanců na dalším vzdělávání
9. Rozvržení pracovní doby zaměstnanců pro školní rok 2021/2022
10. Školní matrika, dokumentace dětí s podpůrnými opatřeními
11. Pedagogická diagnostika
12. Třídní knihy, přehled docházky dětí 2021/2022
13. Záznamy z pedagogické rady – školní rok 2020/2021 a 2021/2022
14. Plány hospitační činnosti 2021/2022
15. Hospitační záznamy za školní rok 2020/2021
16. Hodnoticí zpráva mateřské školy, červen 2021
17. Plán prevence sociálně-patologických jevů pro MŠ Pelhřimov, p. o., ze dne 30. 8. 2018
18. Organizační řád mateřské školy, čj. ŘMŠ/56/2014/1, s účinností od 1. 1. 2014
19. Pokyn ředitele mateřské školy k distančnímu způsobu vyučování čj. ŠMŠ/60/2020/1, s účinností od 1. 9. 2020
20. Dotazníkové šetření – zákonní zástupci
21. Zápisy z jednání s ředitelkou školy, ze dne 20., 21., 23. a 24. 9. 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavla Srnská v. r.

Mgr. Blanka Lučková, školní inspektorka

Mgr. Blanka Lučková v. r.

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Ing. Václav Čech v. r.

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Mgr. Pavel Hudeček v. r.

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka

Mgr. Dana Müllerová v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě 8. října 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Věra Harudová,
ředitelka školy

Mgr. Věra Harudová v. r.

V Pelhřimově 27. října 2021